CONCEPT
ALGEMENE BESCHOUWINGEN BIJDRAGE PRO

Voorzitter:

Er ligt in principe een begroting voor 2027 met een positief saldo. Maar, gezien de grote opgaven in de nabije toekomst, moet er volgens de coalitie gezocht worden naar mogelijkheden om te bezuinigen. Met als laatste redmiddel het verhogen van de Onroerend Zaak belasting. Inmiddels, zo hebben we met z'n allen in de laatste kadernota geregeld, is die verhoging, boven de inflatiecorrectie, al een feit. Misschien een goed idee voor sommige partijen om bij verkiezingen toch wat terughoudend te zijn met het scheppen van verwachtingen op dit punt.

Het college komt daarom nu dan ook met een financiële uitwerking van het coalitieakkoord. Tussen het coalitieakkoord en de uitwerking door het college zit nogal wat ruimte: Het college wil ruim € 500.000 minder bezuinigen dan de coalitie verlangt. Goed dat het college constateert dat de besparingsopdracht van € 1.300.000 die de coalitie voor ogen had, leidt tot **onverantwoorde** en ongewenste maatschappelijke effecten

Of de uiteindelijk voorgestelde bezuinigingen GEEN onverantwoorde effecten hebben, zoals het college veronderstelt, moeten we dan nog maar afwachten.

Neem bijvoorbeeld een schijnbaar simpele maatregel als het gaat over de openingstijden van het gemeentehuis.

Wij vinden het een slecht idee om de avondopening af te schaffen. Immers, niet al onze hardwerkende inwoners zijn in de gelegenheid om overdag langs te komen. Ook de sluiting van de hele vrijdag is geen goed idee. Wij vinden dat het gemeentehuis op iedere werkdag minstens een aantal uren voor onze inwoners geopend moet zijn. We horen er te zijn voor onze inwoners.

VOORZITTER: de gepresenteerde financiële uitwerking is nogal vaag en heeft veel losse eindjes.

Diverse ambities zijn niet of niet volledig financieel uitgewerkt: we weten als raad dus nog niet goed waar we aan toe zijn.

Het college ziet een besparingsmogelijkheid van ruim € 900.000, - Vervolgens komt ze tot een voorstel van ruim € 570.000, -

Informatie over de relatie tussen deze bedragen ontbreekt.

Op basis waarvan zijn deze keuzes eigenlijk gemaakt?

Het coalitieakkoord heeft als uitgangspunt “BOUWEN AAN EEN TOEKOMSTBESTENDIGE SAMENLEVING”.

Volgens de coalitie is het “een samenleving die zich voorbereidt op morgen en problemen aanpakt”.

Wat betekent dat concreet voor onze inwoners en de maatschappelijke partners volgens deze plannen?

Op een aantal onderdelen ga ik inzoomen om te kijken hoe de voorbereidingen op morgen er dan uitzien en waar ons gemeenschapsgeld al dan niet aan besteed wordt

Bij “Staphorst veilig houden” zien we een bezuiniging van € 75.000 voorzien voor 2028.
De afgelopen jaren is het aantal meldingen vwb huiselijke geweld en met name kindermishandeling gestegen. Onze fractie maakt zich hierover grote zorgen. Niet duidelijk is in deze uitwerking waar de genoemde bezuiniging precies betrekking op heeft, maar wat zijn de consequenties wanneer deze bezuiniging wordt doorgevoerd en hoe past dit binnen het versterken van de weerbaarheid van onze meest kwetsbare inwoners? Graag willen we hierop een nadere toelichting van het college.

Van al onze inwoners wordt gevraagd goed voorbereid te zijn op incidenten, rampen en crises. Onderdeel daarbij is het aanleggen van een noodpakket. Onlangs, en overigens ook al bij de vorige begroting, heeft onze fractie het college gevraagd, wat hierin gedaan kan worden voor de mensen die zich dit niet kunnen veroorloven.
De portefeuillehouder zou het ‘meenemen’, wat is nu de status?

Voorzitter Onze fractie is geschrokken van de verlaging van de specifieke uitkering voor het Onderwijs Achterstanden Beleid.
Marjolijn Moorman zei het mooi ‘Ongelijk investeren voor gelijke kansen’ Dus juist meer investeren in extra begeleiding voor leerlingen om achterstanden weg te werken of te voorkomen. Wat ons betreft wordt er op dit onderdeel dus niets bezuinigd

Het is goed om vast te stellen dat het college zich heeft voorgenomen om ruimte te vinden in de begroting om dit programma toch door te kunnen zetten.
Dit geldt natuurlijk ook voor nieuwkomersonderwijs.
Uit onderzoek blijkt namelijk steeds weer dat wanneer je met achterstand te maken hebt en je niet de kans en de hulp krijgt om je voldoende verder te ontwikkelen, er grotere kans is op blijvende armoede en een slechtere gezondheid.
Klinkt niet echt toekomstbestendig toch?

Bij de sport, cultuur, recreatie en toerisme lijkt er flink bezuinigd te worden..
Sport is zeker belangrijk voor onze gezondheid, daarvan zijn ook wij overtuigd. Op een begroting van ongeveer € 4.500.000 vallen de bezuinigingen verhoudingsgewijs nogal mee. In tegenstelling tot bijvoorbeeld bij het Sociaal Domein, blijft hier onduidelijk wat de consequenties zijn van deze bezuinigingsvoorstellen. Deze onduidelijkheid zorgt ervoor dat we hierover op dit moment nauwelijks een afgewogen beslissing kunnen nemen.

Want, voorzitter, het sociaal domein wordt flink geraakt in deze plannen,
De gevolgen van de bezuinigingen komen vooral terecht bij onze meest kwetsbare inwoners, zoals ouderen, mensen met een beperking en jongeren.
Past dit in een samenleving die zich voorbereidt op morgen?
Er zal verminderd worden op de kwaliteit van de dienstverlening Er zullen wachtlijsten ontstaan voor de WMO, jeugd, werk en inkomen en er zullen minder contactmomenten zijn. Dus wanneer de versterkte sociale basis er niet meer uitkomt en de hulpvraag moet worden opgeschaald dan kom je op een wachtlijst terecht. Is dat wat we voor ogen hebben als rol van de gemeente in een samenleving die problemen aanpakt?
Kan het college ons vertellen of er dan nu bijvoorbeeld zinloze contactmomenten zijn?
En kan het college ook aangeven hoelang wachtlijsten dan mogen worden?

Ook zijn er plannen om de bovenwettelijke individuele inkomenstoeslag te versoberen of te stoppen. Er lijkt een einde te komen aan de compensatie van het eigen risico en aan de gemeentepolis, een zorgverzekering voor inwoners met een laag inkomen die nu zorg mijden uit angst voor de kosten. Wij zijn van mening dat hier een groter probleem wordt gecreëerd, want uitstel leidt immers vaak tot hogere kosten. Dit soort regelingen zijn toch juist

bedoeld om het verschil te maken, om de minst daadkrachtigen een steuntje in de rug te geven. Juist hier staat de gemeente voor opgesteld.
Ik citeer hier de fractievoorzitter van de SGP die eens aangaf dat uitgaven moeten worden beoordeeld aan de hand van 3 criteria: 'Wat is noodzakelijk, wat is nuttig en wat is aangenaam'
Onze fractie vindt dat de hiervoor genoemde regelingen voldoen aan de criteria noodzakelijk en nuttig.
We gaan er dan ook vanuit dat déze bezuinigingsvoorstellen zeker niet gesteund zullen worden.

Voorzitter, zoals opgemerkt heeft de coalitie een visie op de samenleving verwoord in het coalitieprogramma onder de titel "Bouwen aan een toekomstbestendige samenleving", een samenleving die zich voorbereidt op morgen en problemen aanpakt.

Voor ons betekent dat **ook** een inclusieve samenleving. Ik wil daarom afsluiten met een tekst gebaseerd op een lied van Joke Smit, feministe en met Hedy d'Ancona oprichtster van de actiegroep Man Vrouw Maatschappij:

Er is een land waar vrouwen willen wonen
Waar vrouw zijn niet betekent: tweederangs en bang en klein
Waar dienstbaarheid niet toevalt aan één sekse
Waar allen zorgen voor wie hulp behoeven

Er is een land waar mannen willen wonen
Waar jongens tot flink en stoer doen zijn bevrijd
En man zijn ook betekent: zorgzaamheid

Er is een land waar mensen willen wonen
Waar kwetsbaren met respect behandeld worden
En vreemdelingen niet meer gekleineerd
Dat is het land waar mensen willen wonen
Het land waar saamhorigheid bestaat.

Dank